

Treballadors de temporada

Les temporades de collir fruita, raïm o olives, com la que ara ha començat a Verdú, solen donar feina a molts immigrants. Els sindicats Unió de Pagesos, CC OO i UGT hi col·laboren per regular les contractacions d'aquests treballadors.

Baba és senegalès, i al seu país l'esperen la dona i un nen de dos anys i mig. Diu que cada final de mes els envia diners.

La Lola, que fa de cuinera i d'encarregada dels temporers, diu que no, que els musulmans no són difícils, que es tracta simplement de no donar-los porc per menjar i llestos. I que són molt més difícils els temporers espanyols, sobretot després d'haver cobrat la primera paga. I aixeca una mà, amb el polze i el dit petit estirats, volent dir que beuen. I acaba dient que amb els musulmans això no passa, perquè no beuen.

Baba i Hassan són dos dels 1.032 temporers que enguany han participat en la campanya que Unió de Pagesos coordina a Catalunya amb els sindicats CCOO i UGT i l'ajut del Ministeri i la Conselleria de Treball. La quarta part d'aquests temporers, uns 400 aproximadament, procedeixen de països musulmans. Baba i Hassan són del Senegal, però n'hi ha de Gàmbia, del Marroc, d'Algèria o de Nigèria, etc.

La feina de temporers al camp s'allarga, d'una manera intermitent, uns nou mesos. Així, sense sortir de les comarques de Ponent, comença amb la collita de la pera

JORDI PLAY

pel juny, continua amb la de la poma per l'agost, amb la verema pel setembre i, pel novembre, ja es cullen les olives. Si això s'allarga, molts temporers es queden per fer la poda, cap el febrer.

Tot i així, no són gaires els que ho fan. Lluís Torrent, coordinador de la campanya de temporers d'Unió de Pagesos (UP), calcula que el 1998, hi deu haver hagut una quarta part del total, uns tres-cents, que deuen haver treballat tres mesos

seguits: "Tots els qui vénen per un fet conjuntural, se'n van; qui no té res més, es queda". Pel que fa als musulmans, diu que, pel fet de venir de països càlids, ara quan fa fred, o quan comença el ramadà, deixen la feina.

Torrent s'encarrega de distribuir la feina que ofereixen els pagesos -vehiculats a través d'UP- entre els temporers que hi ha a les borses de treball que ofereixen els sindicats CC OO, UGT i Unió de Campesinos de Zamora. Per evitar la picaresca -o l'explotació dels uns pels altres- es fixa un salari: 644 pessetes/hora. UP s'encarrega -d'acord amb ajuntaments i amb ajudes institucionals- de garantir-los menjar i allotjament, a més d'arreglar-los els papers perquè puguin treballar legalment. Aquesta organització va començar el 1992 d'una manera molt diferent: aquest any molts pagesos castellans es van trobar sense feina a conseqüència de les males collites i van demanar la solidaritat dels sindicats del camp. UP va fer una crida per utilitzar-los de temporers.

La religió

L'alcorà és el llibre sagrat dels musulmans, que creuen bàsicament que "no hi ha cap més Déu sinó Al·là, i Mahoma és el seu Profeta". Els principals dogmes de l'islam són que Déu és etern, transcendent, omnipotent, creador i únic. Rebutgen absolutament tot allò que con-

fongui la unitat de Déu, com ara el dogma cristià de la Trinitat. Les cinc obligacions fonamentals de la religió són la fe (*sahada*), l'oració, l'almoïna, el dejuni del ramadà i el pelegrinatge a la Meca. Algunes sectes, com la kharigita, hi afegixen la guerra santa o *jihad*.

També creuen en els àngels, en els profetes de l'antic testament i en Jesús, tot i que pen-

sen que els cristians i els jueus n'han deformat les seves funcions de transmissor de la voluntat divina.

Els musulmans es divideixen en dos grans grups: sunnites i xiïtes -que només són majoria a l'Iran-. Tot i que els xiïtes aparegueren per qüestions successòries, prengueren el caire d'un moviment religiós, que té com a diferència bàsica el fet de

defensar que la direcció espiritual d'una comunitat correspon exclusivament als descendents d'Alí ibn Abi Talib. Només els seus imams poden interpretar la llei, i creuen que l'alcorà va ser manipulat per suprimir passatges sobre Alí. Com que van ser perseguïts, els xiïtes valoren el sofriment com a mitjà de salvació, creença que la resta de musulmans no comparteixen.

JORDI PLAY

Un dels sindicats que més aviat respongué va ser la Unió de Campesinos de Zamora, que encara hi participa. El Ministeri d'Agricultura va prestar suport a la campanya per controlar i millorar la immigració interior. Però, des de llavors, els emigrants africans que aprofiten la campanya són cada vegada més, sobretot perquè UGT, des de la seva oficina d'Alcarràs (Segrià) –un poble on hi ha un bon grup de magribins–, n'hi aporta molts. I també perquè els immigrants de països musulmans valoren molt més un contracte legal i un sou garantit des de bon començament. Torrent ignora quants temporers deuen treballar al camp sense papers, però garanteix que tots els que passen per les seves mans en tenen.

Dos immigrants. Baba i Hassan asseguren que sempre han treballat amb papers. Ells no són dels temporers que entren a la campanya, perquè viuen a Alcarràs i s'apunten a la UGT per treballar. Viuen tots dos a Terrassa, en un pis compartit amb més companys, i, tot i que els d'Unió de Pagesos els fan els papers, ja saben on van a treballar, perquè ja hi han estat anys passats.

Ara són a Verdú (Urgell), on la setmana passada va començar la campanya de collir olives, i on l'Ajuntament els ha habilitat els vestidors de les piscines de cambres, i una sala gran de menjador, sala d'estar i cuina. Aquí, hi tenen una calefacció de llenya que escalfa tota la sala, però a les cambres no hi ha més calor que la que desprenen ells mateixos sota tres flapsades de llana. El calefactor elèc-

tric que la Lola els ha comprat no es pot connectar, salten els ploms. No hi ha prou potència contractada. L'Ajuntament mirarà d'arreglar-ho.

Baba i Hassan són a Verdú, però treballen al trull de Llorenç de Vallbona (Urgell). Cada dia agafen el cotxe de Baba, un 124 amb la calefacció espatllada, i fan els vint minuts de carretera que separen tots dos pobles. Es lleven a les set i tornen a les sis.

"Els temporers miren de fer com més hores millor –explica Lluís Torrent– per guanyar més". La campanya garanteix als temporers llit i menjar per 1.350 pessetes/dia que els són descomptades del sou. De totes les campanyes de temporada, la que Baba i Hassan s'estimen més és la de la fruita: "Per la campanya de l'oliva fa molt de fred i la de la verema és molt cansada, perquè t'has

d'ajupir i aixecar contínuament".

Baba, de vit-i-cinc anys, té una dona i un fill de dos anys i mig al Senegal, que no veu des de fa un any i mig. Va arribar a l'estat espanyol per Canàries: "Jo tenia feina al Senegal i vaig anar a Las Palmas per quedar-m'hi un mes. Però me n'hi vaig quedar tres i ja no podia tornar al Senegal, perquè ja havia perdut la feina. Així que vaig agafar un avió, vaig baixar a Saragossa, i d'allà vaig venir directe a Barcelona". Amb la mateixa sinceritat, assegura que estalvia diners per enviar-los a la dona, al Senegal, cada fi de mes i que més endavant hi tornarà. Els pagesos que el coneixen diuen que no gasta un duro i si va al bar, passa amb un te.

Hassan diu que va arribar a l'estat espanyol per Melilla, però no vol dir res més.

Hassan, a la seva cambra de Verdú. Els vestidors de les piscines fan d'allotjament de vint-i-una persones, nou de les quals són musulmanes.

Àlex Milian

● El calendari musulmà comença amb l'hègira, moment en què Mahoma emigrà de la Meca a Medina, l'any 622. L'any islàmic és lunar, i si bé té dotze mesos, sis són de trenta dies i els altres sis, de vint-i-nou. Això fa que cada trenta anys, l'hègira s'avanci un any respecte al calendari gregorià.

Les festes religioses de l'Islam són cinc: el dia 10 del primer mes

o ashora; el dia 12 del tercer mes –en què se celebra el naixement del profeta Mahoma–; la nit del 26 al 27 del novè mes (o mes de ramadà), que és la nit en què es concedeix el perdó; el primer dia del desè mes, amb la festa de trencar el dejurni o aid-el-fetr, amb la qual s'acaba el ramadà; i la festa del corder o aid-el-adha, que se celebra el dia 10 del dotzè mes del calendari musulmà.

On estudiar àrab?

La Universitat de Barcelona ofereix una llicenciatura de filologia semítica amb una secció d'àrab.

La Universitat de València ofereix l'àrab com a assignatura optativa a la Facultat de Filologia, però sense llicenciatura.

La Universitat de les Illes Balears fa cursos de llengües fora de l'ensenyament regulat. Els cur-

sos d'àrab són dels més sol·licitats.

A la Universitat Autònoma de Barcelona, l'Escola Universitària de Traductors i Intèrprets (EUTI) ofereix la possibilitat de cursar àrab durant quatre anys.

A Barcelona, l'Associació Cultural Ibn Battuta també fa cursos d'àrab (93 302 51 46), i a València, és la mesquita que n'ofereix (vegeu pàgines 22 i 23).